

คำประกาศเกียรติคุณ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณอรศิริ ปาณินท์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

ศาสตราจารย์เกียรติคุณอรศิริ ปาณินท์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่จังหวัดลพบุรี ปัจจุบันอายุ ๗๘ ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปบัณฑิต (สถาปัตยกรรมไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๙ และระดับปริญญาโท สาขาสถาปัตยกรรมเขตร้อน (Tropical Architecture) จาก Pratt Institute รัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ และได้รับปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔ ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น จากมหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ และปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๒

ศาสตราจารย์เกียรติคุณอรศิริ ปาณินท์ เริ่มเข้ารับราชการ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ ที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และปฏิบัติราชการจนกระทั่งเกษียณอายุ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งต่อมาได้รับการแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ นอกจากการเป็นอาจารย์และอาจารย์พิเศษภายหลังเกษียณอายุราชการ ยังเป็นทั้งนักวิจัยในสาขาสถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น เป็นที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมให้กับหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนเป็นสถาปนิกที่ได้รับการยอมรับในผลงานอันโดดเด่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานด้านสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

ตลอดระยะเวลากว่า ๔๐ ปี ที่ได้สร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น อันมีจุดเริ่มต้นที่เน้นการค้นคว้าภาคสนาม ถึงความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างงานสถาปัตยกรรมด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน และบริบททางสังคมวัฒนธรรมในท้องถิ่นต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ได้สร้างความรู้ความเข้าใจและแรงบันดาลใจทางสถาปัตยกรรมและงานเชิงช่างผ่านองค์ความรู้ของหลักวิชาทางสถาปัตยกรรม ร่วมกับองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา โบราณคดี วัฒนธรรม ศิลปะ รวมทั้งปรัชญา ความเชื่อ โดยมุ่งหวังที่จะสืบสานงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นให้คงอยู่ และชี้ให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการนำองค์ความรู้จากงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตปัจจุบันอย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่องไปยิ่งอนาคต โดยมีผลงานต่างๆ ปรากฏผ่านหนังสือ ตำรา อาทิ บ้านและหมู่บ้านพื้นถิ่น และ เรือนพื้นถิ่นในลแวกเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น งานวิจัย อาทิ เรือนพื้นบ้านไทย-มอญ และหมู่บ้านลอยน้ำของไทย เป็นต้น ภาพถ่ายเส้น มากกว่า ๑,๐๐๐ ภาพ และภาพสีน้ำจากการปฏิบัติงานภาคสนาม และตัวอย่างงานออกแบบสถาปัตยกรรม อาทิ โครงการอนุรักษ์สถานแห่งชาติ และโครงการแบบบ้านพื้นถิ่นต้นแบบ เป็นต้น ถือเป็นผู้มีคุณูปการที่ทำงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นและภูมิปัญญาพื้นถิ่นที่สร้างสรรค์โดยชาวบ้านได้ปรากฏคุณค่าเด่นชัดต่อสาธารณชน สร้างประโยชน์ที่เน้นการประหยัทรัพยากร ตอบสนองต่อสภาพอากาศเขตร้อน สอดคล้องกับวิถีความเป็นไทย และเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์ชุมชน ซึ่งนับวันจะสูญสิ้นไป

ศาสตราจารย์เกียรติคุณอรศิริ ปาณินท์ จึงสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะ (สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น) พุทธศักราช ๒๕๖๔